

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

SINDICATURA DE COMPTES

1751

Resolució del síndic major de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, de 26 de febrer de 2019, per la qual es publiquen el resultat de la fiscalització i les recomanacions de l'Informe 143/2017 consolidat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2015

Fets

1. Dia 20 de desembre de 2017, el Consell de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears va acordar aprovar l'Informe 143/2017 consolidat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2015.

2. Dia 18 d'abril de 2018, el president del Parlament de les Illes Balears va comunicar que s'havia dut a terme el darrer tràmit parlamentari referent al dit Informe, que va tenir lloc amb la presentació i el debat de l'Informe a la sessió de la Comissió d'Hisenda i Pressuposts de dia 10 d'abril de 2018.

Fonaments de dret

1. L'article 12.3 de la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, regula els informes o les memòries de fiscalització i en disposa la tramesa al Parlament, als subjectes fiscalitzats i al Tribunal de Comptes, i també la seva publicació en el BOIB després del darrer tràmit parlamentari.

2. L'article 32.1 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes estableix que aquesta institució ha de publicar el resultat de la fiscalització en el BOIB, un cop rebuda la comunicació expressa que s'ha dut a terme el darrer tràmit parlamentari.

Per tot això, i d'acord amb el que disposen l'esmentada Llei 4/2004 i el Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears,

Resolc

Publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* el resultat de la fiscalització i les recomanacions de l'Informe 143/2017 consolidat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2015, que s'adjunta com a annex.

Palma, 26 de febrer de 2019

El síndic major

Joan Rosselló Villalonga

ANNEX

INFORME 143/2017 CONSOLIDAT DELS COMPTES GENERALS DE LES ENTITATS LOCALS CORRESPONENT A L'EXERCICI 2015

I. INTRODUCCIÓ

1. PRESENTACIÓ

L'article 82 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix que correspon a la Sindicatura de Comptes la fiscalització externa de l'activitat econòmica, financera i comptable del sector públic de les Illes Balears, i la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, regula aquesta institució.

L'article 18 del Reglament de règim interior de la Sindicatura estableix que el Programa anual d'actuacions ha d'incloure, obligatòriament, un informe sobre la rendició de comptes de les entitats locals i els altres organismes, empreses i entitats que integren el sector públic. En compliment d'aquest mandat el Consell de la Sindicatura emet l'Informe consolidat dels comptes generals de les entitats locals corresponent

a l'exercici 2015, previst en els programes d'actuacions per als anys 2016 i 2017, i que, d'acord amb l'article 27 de l'esmentat Reglament, és de caràcter general.

D'acord amb les Directrius tècniques aprovades pel Consell de la Sindicatura el 8 de setembre de 2016, aquest Informe consisteix en una revisió limitada i formal de la rendició de comptes de les corporacions locals i els altres organismes, empreses i entitats que integren el sector públic local balear, i té l'objectiu de mostrar informació consolidada del contingut dels comptes retuts. S'ha de fer palès que no es tracta, en cap cas, d'un informe de fiscalització dels comptes generals de les entitats locals considerats particularment.

La data de finalització dels treballs de camp ha estat el mes de d'octubre de 2017 i els treballs de fiscalització s'han dut a terme a les dependències de la Sindicatura de Comptes.

2. OBJECTIUS

Els objectius generals de l'Informe són els següents:

- Verificar el compliment de la normativa vigent en relació amb la formació, l'aprovació i la rendició dels comptes.
- Determinar la integritat dels comptes anuals exigits per la normativa, si s'ajusten als models establerts i si contenen tota la documentació exigida.
- Verificar la coherència interna de la informació dels comptes i assenyalar les incidències que s'hi detectin.
- Analitzar les principals magnituds pressupostàries, econòmiques i financeres agregades del sector públic local de les Illes Balears.
- Verificar el compliment de l'obligació de remetre les relacions de contractes i presentar una visió de la contractació realitzada amb comparacions amb exercicis anteriors.

Com ja s'ha comentat, no és objectiu d'aquest Informe fer un examen exhaustiu de cadascun dels comptes retuts. Es tracta de fer una revisió limitada, per mostrar les xifres consolidades del conjunt de les corporacions locals i, així mateix, exposar les observacions i les incidències detectades en els diversos documents que integren els comptes. S'hi inclouen les conclusions i les recomanacions de caràcter general que es consideren adients.

3. ÀMBIT SUBJECTIU

L'àmbit subjectiu està integrat pels 67 municipis de les Illes Balears (66 ajuntaments i 1 consell insular), 6 mancomunitats, 1 entitat local menor i 90 entitats dependents actives (38 organismes autònoms, 23 societats mercantils de capital íntegrament propietat d'aquestes corporacions, 2 societats mercantils amb una participació majoritària o subjectes a control efectiu per part d'ajuntaments, 1 entitat pública empresarial, 11 consorcis i 15 fundacions). És a dir, es tracta de 164 entitats en total.

El Consell Insular de Formentera, constituït el 2007 i que disposa per primera vegada de pressupost propi l'any 2008, en aquest Informe rep el mateix tractament que un ajuntament, com a entitat representativa del municipi respectiu, per integrar les dades de tots els municipis de les Illes Balears, malgrat que les competències que exerceix no siguin exactament les mateixes que la resta d'ajuntaments.

L'Informe consolidat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2015 és el primer que inclou les societats mercantils de participació majoritària, els consorcis adscrits i les entitats sense fins lucratius —fundacions i associacions— dependents de les entitats locals de les Illes Balears.

Les variacions en el cens respecte de l'exercici anterior corresponen:

- a la creació dels organismes autònoms següents:

- Fundació Castell de Capdepera (Ajuntament de Capdepera)
- Fundació Escola Municipal de Música de Petra (Ajuntament de Petra)

- a l'alta a la Plataforma de rendició de la societat mercantil:

- Empresa Funerària Municipal de Sóller, SL (Ajuntament de Sóller)

- i a la liquidació de la mancomunitat següent:

- Sud de Mallorca (que estava formada pels ajuntaments de Campos, Felanitx, Santanyí i ses Salines)

També s'ha ampliat el cens amb la incorporació de les societats mercantils amb participació majoritària o subjectes a control efectiu dels ajuntaments, que són les següents:

- Mercapalma, SA (Ajuntament de Palma)

- Palau de Congressos, SA (Ajuntament de Palma)

Els ens dependents i adscrits inclosos són 90, tot i que, a més, n'hi ha 6 d'inactius, que són els següents:

- Organisme Autònom Museu d'Inca (Ajuntament d'Inca)
- Organisme Autònom Inca Ràdio (Ajuntament d'Inca)
- Organisme Autònom Patronat Ca ses Monges (Ajuntament de Petra)
- Organisme Autònom Museu d'Art Contemporani (Ajuntament de sa Pobla)
- Consorci Promoció Turística Platja de Muro (Ajuntament de Muro)
- Fundació Jocs Mundials Universitaris Universiada Palma de Mallorca 1999 (Ajuntament de Palma)

En els annexos I.1, I.2, I.3 i I.4, del tom II, consta el detall per entitats.

Les dades de població corresponen a les de la població de dret a 1 de gener de 2015, que figuren a la base de dades de la plataforma per a la rendició telemàtica i s'han extret de l'INE.

Estan exclosos de l'àmbit subjectiu de l'Informe els consells insulars, llevat del de Formentera, ja que actua també d'ajuntament.

4. ÀMBIT TEMPORAL

L'àmbit temporal és l'exercici 2015.

S'hi han inclòs els comptes de 2015 rebuts fins a dia 20 de febrer de 2017, atès el retard generalitzat motivat per l'aplicació de la nova INCL (en l'Informe de 2014 es va fixar com a data límit el 30 de novembre de 2015). A partir de l'esmentada data no s'han introduït dades de cap altre compte general, per poder redactar l'Informe.

Cal destacar que, amb posterioritat al 20 de febrer de 2017 i abans de l'aprovació provisional d'aquest Informe, s'han retut tots els comptes generals corresponents a l'exercici 2015.

Cal destacar que l'exercici 2015 és el primer en el qual les entitats locals han aplicat la Instrucció de comptabilitat local aprovada per l'Ordre HAP/1781/2013, de 20 de setembre, per la qual s'aprova la Instrucció del model normal de comptabilitat local (BOE núm. 237, de 3 d'octubre de 2013). En aquest Informe no s'han realitzat anàlisis comparatives amb l'exercici anterior, atès que les entitats que apliquen la INCL, d'acord amb la disposició transitòria segona de l'Ordre esmentada, en els comptes anuals relatius a l'exercici 2015, no han de reflectir en el balanç, en el compte del resultat econòmic patrimonial ni en la resta d'estats que incloguin informació comparativa, les xifres relatives a l'exercici o els exercicis anteriors.

Respecte a la informació de les relacions de contractes de l'exercici 2015, s'hi han inclòs les relacions rebudes fins a dia 20 de febrer de 2017.

5. ÀMBIT OBJECTIU

Per tenir una visió completa de la situació real del sector públic local de les Illes Balears és necessari agrupar la informació comptable de tots els ens que el formen sense segregar per tipus d'entitat. Aquest procés, per obtenir l'aproximació més bona a la imatge fidel de la situació econòmica financera del sector públic local, s'ha de realitzar mitjançant tècniques de consolidació comptable.

Cap dels ajuntaments de l'àmbit subjectiu de l'Informe que té entitats dependents no ha retut uns estats comptables anuals consolidats, malgrat la possibilitat prevista a l'art. 209.4 del TRLRHL. Això ha portat l'SCIB a elaborar uns estats comptables consolidats dels ajuntaments, que es recullen al tom II i que posteriorment han servit per elaborar els estats de l'apartat «III. Dades consolidades» de l'informe, d'acord amb el procés que s'explica a l'apartat «7. Metodologia», de la introducció d'aquest Informe.

6. ABAST

La documentació relativa al compte general de cada entitat local ha estat tractada i analitzada particularment.

Els estats dels comptes generals objecte d'aquest treball són els enumerats a la INCL, a més de l'estat de fluxos d'efectiu (encara no inclòs en la normativa comptable aplicable a l'Administració local i que s'ha elaborat a partir de les dades del balanç de situació i del compte de resultats de les entitats incloses en la consolidació). S'han detectat i exposat les principals incidències d'aquests estats. Únicament s'han tingut en consideració els documents tramesos en fitxers XML, amb independència, en general, del que puguin contenir els fitxers PDF.

Sobre aquestes incidències no s'ha aplicat un llistat de materialitat i, per això, s'han exposat sense valorar-ne la importància relativa respecte a les dades agregades ni respecte als comptes de la corporació local en els quals s'han detectat.

Les entitats que no han retut els comptes no figuren en els diferents apartats i quadres d'incidències, sinó, únicament, en els dedicats a reflectir aquest incompliment.

No s'han realitzat anàlisis comparatives amb l'exercici anterior, atès que les entitats de l'àmbit subjectiu sotmeses a la INCL no han d'incloure en aquest primer exercici d'aplicació de la nova Instrucció les xifres relatives a l'exercici o els exercicis anteriors, d'acord amb la disposició transitòria segona de l'Ordre HAP/1781/2013, de 20 de setembre, per la qual s'aprova la Instrucció del model normal de comptabilitat local (BOE núm. 237, de 3 d'octubre de 2013).

Així mateix, es presenta una fitxa resum dels estats i dels indicadors de cada una de les entitats que han retut els comptes anuals (annexos del tom III), elaborada sobre les dades que consten a la plataforma de rendició telemàtica, amb independència de les que puguin contenir els fitxers PDF.

Respecte a la informació sobre l'activitat contractual del conjunt de les entitats locals de les Illes Balears, s'ha elaborat a partir de les dades extretes de les relacions de contractes que aquestes entitats han tramès a la Sindicatura relatives a l'exercici 2015.

Per tot això, aquest treball consisteix només en una revisió limitada dels comptes que han retut les entitats locals, atès que no es fa, en cap cas, una fiscalització de cadascun dels comptes integrants del compte general de les corporacions locals i, per tant, no se segueixen normes i procediments de fiscalització del sector públic generalment acceptats, que impliquen una auditoria completa.

7. METODOLOGIA

Per homogeneïtzar criteris amb el Tribunal de Comptes, la xifra poblacional es correspon amb la publicada al portal de l'INE l'1 de gener 2015 i, per tant, es modifica el criteri fixat en els informes anteriors, pel qual s'agafava la data poblacional a 31 de desembre de l'exercici subjecte a fiscalització.

Les unitats monetàries de les xifres que apareixen en l'Informe s'han expressat en milers d'euros en els quadres agregats (excepte que s'especifiqui el contrari), amb el format de visualització de zero decimals. Internament, s'ha treballat amb les xifres en euros i en cèntims d'euro i s'ha conservat la totalitat de les xifres. Es fa constar la xifra 0 quan l'import és de 0,01 euros a 500,00 euros. La coherència interna és absoluta, tot i que, si només es consideren les xifres que figuren en l'Informe, apareixen, en alguns casos, diferències degudes al format de visualització de les dades per l'arrodoniment dels imports.

Els annexos que mostren els diversos estats consolidats (annexos de l'apartat III del tom II) i les fitxes de cada un dels ens (annexos del tom III) es presenten en euros sense decimals.

ELABORACIÓ DE DADES CONSOLIDADES

L'elaboració de l'apartat «III. Dades consolidades» de l'Informe s'ha fet en tres fases, que són les següents:

1. Elaboració dels estats comptables consolidats individuals

A la primera fase, s'han elaborat uns estats comptables anuals consolidats de cada un dels ajuntaments de l'àmbit subjectiu de l'Informe amb les entitats dependents que integren el seu compte general (organismes autònoms, societats mercantils, entitats públiques empresarials, consorcis adscrits i fundacions dependents), excepte les trenta-quatre corporacions locals que no tenen ens dependents (detall a l'annex III del tom II, annex III.2.1. Estats consolidats de les entitats locals). L'ELM de Palmanyola s'ha consolidat amb l'Ajuntament del municipi al qual correspon, que és Bunyola.

Per elaborar aquests estats anuals consolidats, ha estat necessari homogeneïtzar prèviament la informació comptable, agregar els estats comptables concrets i practicar les eliminacions adients segons la informació inclosa en els comptes retuts de cada entitat del perímetre de consolidació; per això, podria haver-hi més eliminacions per practicar que podrien reduir el total d'actiu i de passiu o de despeses i d'ingressos, tant pressupostaris com econòmics patrimonials, però que no modificarien els resultats corresponents a l'exercici 2015.

L'existència de comptes anuals elaborats d'acord amb marcs normatius d'informació financera diferents; ajuntaments, organismes autònoms i consorcis adscrits segons la INCL; societats mercantils i EPE segons el PGC, i fundacions dependents segons el Pla general de comptabilitat de les entitats sense fins lucratiu, ha suposat que el procés d'homogeneïtzació prèvia hagi requerit la realització d'ajusts i reclasseficacions en els diferents estats comptables afectats, i també l'elaboració d'estats comptables inexistents en el PGC i el Pla general de comptabilitat de les entitats sense fins lucratiu, com és una liquidació del pressupost per a les societats mercantils, EPE i fundacions dependents. L'estat de fluxos d'efectiu s'ha recalculat pel mètode indirecte sense tenir en compte les dades que han inclòs en els seus comptes anuals les societats mercantils, amb la finalitat de mantenir la coherència global en la seva formulació.

El criteri per realitzar les eliminacions de les transaccions i els saldos entre les entitats del perímetre de consolidació és el d'eliminar l'import més petit coincident d'acord amb el que estableix la IGAE en el seu document de consolidació. En els casos que hi ha hagut dubtes en la

identificació dels saldos i de les transaccions internes, s'han considerat més fidedignes les dades dels comptes anuals auditats per un professional extern.

També s'han dut a terme ajusts per les diferències més significatives detectades pel procés de validació de comptes anuals de la plataforma de rendició telemàtica i de les quals tenen coneixement els comptedants. L'estat comptable amb més incidències és el de l'endeutament, del qual alguns ajuntaments de l'àmbit subjectiu no informen correctament.

Una vegada elaborats els estats comptables consolidats de cada un dels ajuntaments amb les entitats dependents que integren el seu compte general, aquests s'han agregat juntament amb els estats comptables dels ajuntaments que no tenen ens instrumentals. L'agregació inicial s'ha realitzat per les agrupacions per illes.

2. Consolidació dels estats comptables de les mancomunitats

Els estats resultants de la fase anterior s'han consolidat amb les dades dels comptes generals de les mancomunitats amb la realització de les eliminacions de les transaccions i els saldos adients, d'acord amb els criteris descrits en l'apartat anterior. El marc normatiu comú entre mancomunitats i ajuntaments ha fet innecessari, en aquest cas, homogeneïtzar la informació.

3. Anàlisi dels estats comptables consolidats

A la tercera fase s'han analitzat els estats comptables consolidats i, a partir d'aquests, s'han calculat els indicadors i s'han extret les conclusions i les recomanacions oportunes.

A més, s'han de tenir en compte els aspectes següents:

- En l'eliminació inversió-patrimoni net no s'han calculat les diferències de primera consolidació per la diferència entre el valor comptable de la participació al capital o patrimoni de l'entitat dependent que posseeixi la corporació i la part proporcional del patrimoni net representativa de la participació al capital o patrimoni de l'entitat dependent en la data d'adquisició d'aquestes, atès que totes les entitats dependents consolidades varen ser constituïdes per les corporacions locals respectives.
- S'han hagut de valorar les participacions de socis externs, atès que no totes les entitats dependents consolidades pertanyen íntegrament a les corporacions locals corresponents.

8. LIMITACIONS

L'Informe s'ha elaborat amb les dades trameses per les entitats locals a la plataforma per a la rendició telemàtica dels comptes, desenvolupada en el marc del conveni subscrit entre el Tribunal de Comptes i diversos organismes de control extern d'àmbit autonòmic, en l'entorn de les característiques tècniques fixades per la IGAE.

Les principals limitacions del treball realitzat són les que fan referència als aspectes següents:

- La falta de rendició dels comptes anuals d'algunes entitats o la seva tramesa incompleta, atès que no totes les entitats locals han complert l'obligació de retre els comptes a la Sindicatura abans de la data límit prevista per elaborar aquest Informe, 31 de gener de 2017 (vegeu l'apartat II.1 per a una relació detallada). En alguns casos s'han presentat els fitxers que contenen els comptes i els estats de manera incompleta, circumstància que ha donat lloc a la reclamació corresponent per part de l'SCIB (per exemple, només si el compte general no conté els comptes anuals d'una entitat dependent, si no s'han tramès els fitxers amb informació addicional exigida, si presenten estats de la memòria en blanc o amb zero, si no s'adjunta la documentació complementària exigida en la normativa aplicable, etc.).
- En determinats casos, el perímetre de consolidació dels grups d'entitats consolidables no inclou totes les entitats que s'integren en l'àmbit de control de cada ajuntament, atès que hi ha ens que, tot i estar controlats per les corporacions locals de l'àmbit subjectiu, no formen part del Compte general i no reten els comptes anuals mitjançant la plataforma de rendició telemàtica. Aquestes entitats són, bàsicament, consorcis, fundacions i algunes societats mercantils participades majoritàriament per les corporacions locals, però no íntegrament.
- Les incoherències dels imports de les transaccions i els saldos entre l'ajuntament i els seus ens dependents, i entre els mateixos ens instrumentals, contingudes en els comptes anuals individualitzats d'aquestes entitats.
- Les incoherències dels imports de les transaccions i els saldos entre els ajuntaments i les mancomunitats, contingudes en els comptes anuals individualitzats d'aquestes entitats.
- La consolidació s'ha realitzat amb la informació inclosa en els comptes anuals de les entitats consolidades i no s'ha sol·licitat informació addicional sobre determinades operacions realitzades entre aquestes entitats, durant l'exercici 2015 i en exercicis anteriors, que hauria permès dur a terme determinades eliminacions de manera més acurada.
- Les incidències en els comptes anuals retuts, especialment aquelles per incoherències numèriques entre els diferents estats comptables retuts.

9. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb l'article 30.c del Reglament de la Sindicatura, un cop aprovat provisionalment l'Informe, s'ha tramès als comptedants de les entitats locals, perquè puguin formular-hi les al·legacions i presentar els documents que considerin adients.

Només han presentat al·legacions l'Ajuntament de Ciutadella de Menorca i l'Ajuntament de Palma, que consten com a annex del tom I d'aquest Informe.

Les al·legacions han estat analitzades i avaluades, i s'ha suprimit o modificat el text de l'Informe quan la Sindicatura n'ha acceptat el contingut. Quan no s'ha alterat l'Informe ni s'ha emès opinió sobre el contingut de les al·legacions, és que aquestes o són explicacions que confirmen els fets i les valoracions exposats, o no s'han justificat de forma adequada els criteris o les afirmacions mantingudes en l'al·legació, o es tracta de supòsits en què es manifesta la voluntat d'esmenar la deficiència en el futur.

II. RENDICIÓ DE COMPTES

El text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals i la Llei de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears fixen el termini de què disposen les corporacions locals per retre els comptes de l'exercici 2015. Varen complir el termini quaranta-tres corporacions (vegeu-ne el detall a l'annex II.1 del tom II): quaranta-un ajuntaments, una mancomunitat i l'entitat local menor de Palmanyola (l'exercici 2014 el varen retre en termini quaranta-vuit corporacions). Cal tenir en compte que la rendició del compte general en el termini establert és un element fonamental per a la publicitat i la transparència de la gestió pública de les entitats locals.

Han retut comptes 68 de les 74 corporacions locals existents, la qual cosa representa el 91,9 % d'aquestes entitats (percentatge inferior en un 5,4 % al de l'exercici 2014 i en un 6,8 % al de l'exercici 2013), i 75 de les 90 entitats dependents, la qual cosa representa el 83,3 % d'aquestes entitats; no s'han considerat, en aquest percentatge, els organismes autònoms, la fundació i els consorcis dependents inactius, que són 6.

Els comptes retuts fins al 20 de febrer de 2017 s'han inclòs i tractat en aquest Informe. Cal destacar que després d'aquesta data s'han rebut tots els comptes generals pendents.

Les sis entitats locals que, el 20 de febrer de 2017, no havien retut el compte general corresponent a l'exercici 2015 i han incomplert l'obligació establerta en el TRLRHL i la LSCIB, són les següents:

Ajuntaments (4):

- Ajuntament de Banyalbufar
- Ajuntament d'Estellencs
- Consell Insular de Formentera
- Ajuntament de Puigpunyent

Mancomunitats (2):

- Mancomunitat Nord de Mallorca
- Mancomunitat Tramuntana

Les entitats dependents de les corporacions locals que no han retut els comptes anuals corresponents a l'exercici 2015 són les següents:

Organismes autònoms (1):

- Patronat Municipal de Turisme (Consell Insular de Formentera)

Societats mercantils i EPE (3):

- Palau de Congressos, SA (Ajuntament de Palma)
- EPE Sóller 2010 (Ajuntament de Sóller)
- Empresa Funerària Municipal de Sóller, SL (Ajuntament de Sóller)

Consorcis adscrits (8):

- Consorci Ciutat Romana de Pol·lència (Ajuntament d'Alcúdia)
- Consorci Desenvolupament Esportiu (Ajuntament de Ciutadella de Menorca)
- Consorci Pla Mirall d'Inca (Ajuntament d'Inca)
- Consorci Pla-D Lluçmajor (Ajuntament de Lluçmajor)

- Consorci Penya-segats del Port de Maó (Ajuntament de Maó)
- Consorci Museu d'Art Modern i Contemporani (Ajuntament de Palma)
- Consorci per la Rehabilitació Integral de Barris (Ajuntament de Palma)
- Consorci Amics de la Música, la Dansa i l'Art a Sóller (Ajuntament de Sóller)

Fundacions dependents (3):

- Fundació Castell d'Alaró (Ajuntament d'Alaró)
- Fundació Ciutadella Cultura (Ajuntament de Ciutadella de Menorca)
- Fundació es Garrover (Ajuntament d'Inca)

III. ESTATS COMPTABLES CONSOLIDATS

En aquest apartat es mostren els principals estats comptables consolidats dels comptes generals que han retut les corporacions locals de les Illes Balears. En els annexos es mostren els diversos estats consolidats amb els ajusts, tant per incorreccions com pel resultat del procés d'homogeneització realitzat per dur a terme la consolidació, d'una banda, com les eliminacions realitzades, de l'altra (annexos de l'apartat III del tom II).

1. BALANÇ

El balanç consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2015. ENTITATS LOCALS. BALANÇ CONSOLIDAT (en milers d'euros)			
ACTIU		2015	%
A)	Actiu no corrent	3.656.437	80,0%
I.	Immobilitzat intangible	47.227	1,0%
II.	Immobilitzat material	3.517.924	77,0%
III.	Inversions immobiliàries	71.213	1,6%
IV.	Inversions financeres a llarg termini	19.613	0,4%
V.	Actius per impostos diferits	460	0,0%
B)	Actiu corrent	914.046	20,0%
I.	Actius en estat de venda		
II.	Existències	44.137	1,0%
III.	Deutors i altres comptes a cobrar a curt termini	472.686	10,3%
IV.	Inversions financeres a curt termini	16.997	0,4%
V.	Ajusts per periodificació	544	0,0%
VI.	Efectiu i altres actius líquids equivalents	379.682	8,3%
TOTAL ACTIU (A+B)		4.570.483	100,0%
PASSIU		2015	%
A)	Patrimoni net	3.349.177	73,3%
I.	Patrimoni aportat	1.483.443	32,5%
II.	Patrimoni generat	1.696.937	37,1%
III.	Ajusts per canvis de valor	-419	0,0%
IV.	Altres increments patrim. pendent d'imput. a resultats	162.753	3,6%
B)	Passiu no corrent	715.816	15,7%
I.	Provisions a llarg termini	24.337	0,5%

II.	Deutes a llarg termini	654.429	14,3%
III.	Passius per impostos diferits	32.403	0,7%
IV.	Ajusts per periodificació a llarg termini	4.647	0,1%
C)	Passiu corrent	505.491	11,1%
I.	Provisions a curt termini	3.048	0,1%
II.	Deutes a curt termini	190.572	4,2%
III.	Creditors i altres comptes a pagar a curt termini	311.315	6,8%
IV.	Ajusts per periodificació a curt termini	556	0,0%
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU (A+B+C)		4.570.483	100,0%
RESUM		2015	%
	Actiu no corrent	3.656.437	80,0%
	Actiu corrent	914.046	20,0%
TOTAL ACTIU		4.570.483	100,0%
	Patrimoni net	3.349.177	73,3%
	Passiu	1.221.306	26,7%
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		4.570.483	100,0%
FONS DE MANIOBRA		408.555	8,9%

2. COMPTE DEL RESULTAT ECONÒMIC PATRIMONIAL

El compte del resultat econòmic patrimonial consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2015. ENTITATS LOCALS. COMPTE DEL RESULTAT ECONÒMIC PATRIMONIAL CONSOLIDAT (en milers d'euros)			
CONCEPTES		2015	% / A)
1.	Ingressos tributaris i urbanístics	904.238	62,0%
2.	Transferències i subvencions rebudes	311.333	21,3%
3.	Vendes netes i prestacions de serveis	232.227	15,9%
4.	Variació d'existències i deteriorament de valor	-54.721	-3,7%
5.	Treballs realitzats pel grup per al seu immobilitzat	167	0,0%
6.	Altres ingressos de gestió ordinària	64.811	4,4%
7.	Excessos de provisions	1.559	0,1%
A)	TOTAL INGRESSOS DE GESTIÓ ORDINÀRIA	1.459.615	100,0%
8.	Despeses de personal	-532.091	-36,5%
9.	Transferències i subvencions concedides	-71.220	-4,9%
10.	Aprovisionaments	-67.742	-4,6%
11.	Altres despeses de gestió ordinària	-425.502	-29,2%
12.	Amortització de l'immobilitzat	-60.083	-4,1%
B)	TOTAL DE DESPESES DE GESTIÓ ORDINÀRIA	-1.156.638	-79,2%
I.	Resultat (estalvi o desestalvi) de la gestió ordinària	302.976	20,8%
13.	Deteriorament de valor i resultats per alienació de l'immob.	-69.499	-4,8%

14.	Altres partides no ordinàries	-6.973	-0,5%
II.	Resultat de les operacions no financeres	226.505	15,5%
15.	Ingressos financers	14.689	1,0%
16.	Despeses financeres	-29.996	-2,1%
17.	Despeses financeres imputades a l'actiu		
18.	Variació del valor raonable en actius i passius financers		
19.	Diferències de canvi	0	0,0%
20.	Deter. de valor, baixes i alienacions d'actius i passius fin.	-27.663	-1,9%
21.	Subvencions per al finançament d'operacions financeres	1.919	0,1%
III.	Resultat de les operacions financeres	-41.051	-2,8%
IV.	Resultat (estalvi o desestalvi) net de l'exercici (II+III)	185.454	12,7%
	+ Ajusts en el compte del resultat de l'exercici anter.		
V.	Resultat de l'exercici anterior ajustat	185.454	12,7%
	V.1. Resultat atribuït a l'entitat dominant	159.001	10,9%
	V.2. Resultat atribuït a socis externs	26.452	1,8%

RESUM	2015	% / Resultat
Total d'ingressos de gestió ordinària sense transf. i subv.	1.203.002	648,7%
Total de despeses de gestió ordinària sense transf. i subv.	-1.140.139	-614,8%
Resultat de gestió ordinària sense transf. i subv.	62.863	33,9%
Resultat de transferències i subvencions rebudes i concedides	240.113	129,5%
Total d'ingressos que no són de gestió ordinària	-12.975	-7,0%
Total de despeses que no són de gestió ordinària	-104.548	-56,4%
Resultat (estalvi o desestalvi) net de l'exercici	185.454	100,0%

3. ESTAT DE LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

Pressupost inicial

El pressupost inicial consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2013. CORPORACIONS LOCALS. PRESSUPOST CONSOLIDAT (en milers d'euros)					
INGRESSOS	Previsions inicials	Modificacions	% modif.	Previsions definitives	% pes relatiu
(capítols)					
1. Imposts directes	545.610	220	0,0%	545.830	33,5%
2. Imposts indirectes	36.020	56	0,2%	36.076	2,2%
3. Taxes i altres ingressos	431.062	13.768	3,2%	444.830	27,3%
4. Transferències corrents	268.927	6.763	2,5%	275.690	16,9%
5. Ingressos patrimonials	31.627	-125	-0,4%	31.502	1,9%
Operacions corrents	1.313.246	20.683	1,6%	1.333.929	82,0%
6. Alienació inversions reals	16.921	912	5,4%	17.833	1,1%

7. Transferències de capital	17.977	13.623	75,8%	31.601	1,9%
8. Variació actius financers	20.264	179.833	887,4%	200.098	12,3%
9. Variació passius financers	18.136	25.978	143,2%	44.113	2,7%
Operacions de capital	73.298	220.346	300,6%	293.644	18,0%
TOTAL INGRESSOS	1.386.544	241.030	17,4%	1.627.574	100,0%

DESPESES	Crèdit inicial	Modifica-cions	% modif.	Crèdit definitiu	% pes relatiu
(capítols)					
1. Despeses de personal	539.848	1.883	0,3%	541.731	33,7%
2. Despeses en béns i serveis	515.447	28.449	5,5%	543.896	33,8%
3. Interessos	31.968	2.977	9,3%	34.945	2,2%
4. Transferències corrents	47.083	1.984	4,2%	49.066	3,1%
5. Fons de contingència	2.358	-1.840	-78,0%	519	0,0%
Operacions corrents	1.136.704	33.453	2,9%	1.170.157	72,8%
6. Inversions reals	112.932	158.033	139,9%	270.966	16,8%
7. Transferències de capital	18.012	1.436	8,0%	19.448	1,2%
8. Variació actius financers	4.159	4.969	119,5%	9.128	0,6%
9. Variació passius financers	95.471	43.121	45,2%	138.593	8,6%
Operacions de capital	230.574	207.560	90,0%	438.134	27,2%
TOTAL DESPESES	1.367.278	241.013	17,6%	1.608.291	100,0%

RESUM	Pressupost inicial	Modifica-cions	% modif.	Pressupost definitiu	
a) Resultat d'operacions corrents	176.542	-12770	-7,2%	163.772	
b) Resultat d'operacions no financeres	-96.046	-144.934	150,9%	-240.980	
1. Total operacions no financeres	80.496	-157.704	-195,9%	-77.208	
c) Resultat d'actius financers	16.105	174.864	1085,7%	190.970	
d) Resultat de passius financers	-77.336	-17.143	22,5%	-94.479	
2. Total operacions financeres	-61.230	157.721	-257,6%	96.491	
SUPERÀVIT / (DÈFICIT)	19.266	17	0,1%	19.283	

Estat de liquidació del pressupost

L'estat de liquidació del pressupost consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2013. CORPORACIONS LOCALS. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST CONSOLIDAT (en milers d'euros)					
INGRESSOS	Previsions definitives	% pes relatiu	Drets recon. nets	% pes relatiu	% exec.
(capítols)					
1. Imposts directes	545.830	33,5%	590.267	36,6%	108,1%
2. Imposts indirectes	36.076	2,2%	46.932	2,9%	130,1%
3. Taxes i altres ingressos	444.830	27,3%	536.653	33,2%	120,6%
4. Transferències corrents	275.690	16,9%	291.034	18,0%	105,6%

5. Ingressos patrimonials	31.502	1,9%	32.896	2,0%	104,4%
Operacions corrents	1.333.929	82,0%	1.497.782	92,7%	112,3%
6. Alienació inversions reals	17.833	1,1%	14.424	0,9%	80,9%
7. Transferències de capital	31.601	1,9%	37.088	2,3%	117,4%
8. Variació actius financers	200.098	12,3%	11.283	0,7%	5,6%
9. Variació passius financers	44.113	2,7%	54.374	3,4%	123,3%
Operacions de capital	293.644	18,0%	117.168	7,3%	39,9%
TOTAL INGRESSOS	1.627.574	100,0%	1.614.950	100,0%	99,2%

DESPESES (capítols)	Crèdit definitiu	% pes relatiu	Oblig. recon. netes	% pes relatiu	% exec.
1. Despeses de personal	541.731	33,7%	532.233	37,0%	98,2%
2. Despeses en béns i serveis	543.896	33,8%	488.055	33,9%	89,7%
3. Interessos	34.945	2,2%	23.481	1,6%	67,2%
4. Transferències corrents	49.066	3,1%	57.705	4,0%	117,6%
5. Fons de contingència	519				
Operacions corrents	1.170.157	72,8%	1.101.473	76,5%	94,1%
6. Inversions reals	270.966	16,8%	194.618	13,5%	71,8%
7. Transferències de capital	19.448	1,2%	12.169	0,8%	62,6%
8. Variació actius financers	9.128	0,6%	2.574	0,2%	28,2%
9. Variació passius financers	138.593	8,6%	128.546	8,9%	92,8%
Operacions de capital	438.134	27,2%	337.907	23,5%	77,1%
TOTAL DESPESES	1.608.291	100,0%	1.439.381	100,0%	89,5%

RESUM	Pressupost definitiu	% pes relatiu sobre resultat pressu-postari	Drets reconeguts - Obligacions recon.	% pes relatiu sobre resultat pressu-postari	
a) Resultat d'operacions corrents	163.772	849,3%	396.308	225,7%	
b) Resultat d'operacions no financeres	-240.980	-1249,7%	-155.275	-88,4%	
1. Total operacions no financeres	-77.208	-400,4%	241.033	137,3%	
c) Resultat d'actius financers	190.970	990,4%	8.709	5,0%	
d) Resultat de passius financers	-94.479	-490,0%	-74.173	-42,2%	
2. Total operacions financeres	96.491	500,4%	-65.464	-37,3%	
RESULTAT PRESSUPOSTARI (1+2)	19.283	100,0%	175.569	100,0%	

4. ALTRES ESTATS COMPTABLES

A. TRESORERIA

L'estat de fluxos d'efectiu consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2015. ENTITATS LOCALS. ESTAT DE FLUXOS D'EFFECTIU CONSOLIDAT (en milers d'euros)

Conceptes		2015	% Flux	% Saldo inicial
Efectiu i actius líquids equivalents a l'inici de l'exercici		329.836		100,0%
I.	Fluxos d'efectiu de les activitats de gestió	262.923	527,5%	79,7%
II.	Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	59.718	119,8%	18,1%
III.	Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	-277.682	-557,1%	-84,2%
IV.	Fluxos d'efectiu pendents de classificació	4.888	9,8%	1,5%
V.	Efecte de les variacions dels tipus de canvi			
VI.	Increm./dismin. neta efectiu i actius líquids equivalents	49.847		15,1%
Efectiu i actius líquids equivalents al final de l'exercici		379.682		115,1%

B. ESTAT DEL DEUTE

L'estat de l'endeutament consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2015. ENTITATS LOCALS. ESTAT DEL DEUTE CONSOLIDAT (en milers d'euros)

Conceptes	2015	% Anterior	% Variació
Deute pendent a l'inici de l'exercici	792.617	100,0%	100,0%
Deute pendent a llarg termini a l'inici de l'exercici	686.336	86,6%	
Deute pendent a curt termini a l'inici de l'exercici	106.281	13,4%	
Variacions de deute durant l'exercici	42.828		5,4%
Creacions de deute durant l'exercici	204.628		
Amortitzacions de deute durant l'exercici	-161.800		
Deute pendent al final de l'exercici	835.446	100,0%	105,4%
Deute pendent a llarg termini al final de l'exercici	653.411	78,2%	
Deute pendent a curt termini al final de l'exercici	182.035	21,8%	
Despeses financeres de l'exercici i mitjana estimada de cost financer	23.481	2,9%	

C. ROMANENT DE TRESORERIA

L'estat del romanent de tresoreria consolidat de les entitats locals és el següent:

CEL 2015. ENTITATS LOCALS. ESTAT DEL ROMANENT DE TRESORERIA CONSOLIDAT (en milers d'euros)

Components	2015	% Romanent
1. Fons líquids de tresoreria*	379.514	46,0%
2. Drets pendents de cobrament	673.184	81,5%
3. Obligacions pendents de pagament	281.263	34,1%
4. Partides pendents d'aplicació	54.076	6,6%
I. Romanent de tresoreria total (1 + 2 - 3 + 4)	825.511	100,0%
II. Saldos de cobrament dubtós	221.624	26,8%
III. Excés de finançament afectat	93.095	11,3%
IV. Romanent de tresoreria per a despeses generals (I-II-III)	510.793	61,9%

* No coincideixen amb els que figuren al balanç atès que sis ajuntaments han retut el compte amb aquesta incoherència.

IV. CONCLUSIONS

Les conclusions d'aquest Informe s'han elaborat sobre els resultats de l'anàlisi de les dades consolidades de les entitats que han retut els comptes i s'ha de fer palès que no es tracta, en cap cas, d'un informe de fiscalització dels comptes generals de les entitats locals considerats de manera particular.

A. RENDICIÓ DE COMPTES

1. El 91,9 % de les entitats locals principals del sector públic balear (63 municipis, 1 entitat local menor i 4 mancomunitats) i el 83,3 % de les seves entitats dependents (37 organismes autònoms, 22 societats mercantils i 1 EPE, 3 consorcis adscrits i 12 fundacions dependents) varen retre els comptes de l'exercici 2015.

2. Les corporacions locals de les Illes Balears reten el compte general a l'SCIB amb un retard mitjà de 46,6 dies per sobre del termini legal. Quaranta-un ajuntaments, una mancomunitat i l'entitat local menor han retut el compte general de l'exercici 2015 en termini, cosa que suposa el 58,1 % de les corporacions locals (65,8 % a l'exercici 2014). Després d'una tendència positiva dels darrers exercicis s'ha passat a una altra en què s'ha incrementat, en l'exercici 2015, el nombre d'entitats que han retut fora de termini. No obstant, cal destacar que l'exercici 2015 és el primer en el qual les entitats locals han aplicat la Instrucció de comptabilitat local aprovada per l'Ordre HAP/1781/2013, de 20 de setembre, per la qual s'aprova la Instrucció del model normal de comptabilitat local (BOE núm. 237, de 3 d'octubre de 2013), aquest fet pot ser un dels motius que han provocat l'augment del nombre d'entitats locals que han retut fora de termini.

3. La majoria de corporacions locals incompleix els terminis que fixen el TRLRHL i la LSCIB per a les diferents fases del cicle pressupostari i la rendició del compte general i, així, només tres ajuntaments els compleixen tots. El 60,3 % de les corporacions locals va prorrogar el pressupost de l'exercici anterior, atès que l'1 de gener de 2015 no tenia aprovat el pressupost per a aquest exercici; el percentatge de l'exercici anterior va ser del 74,0 %. A més, hi ha dues corporacions que varen executar el pressupost prorrogat durant tot l'exercici 2015 i varen aprovar el pressupost corresponent a l'exercici 2015 el darrer mes de l'exercici o durant l'exercici 2016. Els ajuntaments de Mallorca presenten un retard mitjà superior a les altres dues agrupacions per illes en la majoria de les fases del cicle pressupostari.

4. Cap de les corporacions locals de l'àmbit subjectiu de l'Informe que tenen entitats dependents ha retut uns estats comptables anuals consolidats, malgrat la possibilitat prevista a l'art. 209.4 del TRLRHL. Tampoc cap de les societats mercantils de l'àmbit subjectiu de l'Informe no ha inclòs, en els comptes anuals retuts, una liquidació dels estats de previsió de despeses i d'ingressos, que s'integren en el pressupost general de l'entitat local de la qual depenen, amb indicació de les desviacions entre les previsions i l'activitat realitzada durant l'exercici econòmic.

B. ANÀLISI DELS ESTATS COMPTABLES CONSOLIDATS

Situació econòmica patrimonial

1. Les corporacions locals són solvents a curt termini i, així, el fons de maniobra consolidat és positiu, 408.555 milers d'euros, i l'indicador de solvència a curt termini és del 172,1 %. Les corporacions d'Eivissa presenten una situació més solvent amb un indicador del 297,0 %.

2. El pes de l'endeutament sobre els ingressos corrents és del 58,7 % i les corporacions locals necessitarien de mitjana 2,6 anys, com a mínim, per amortitzar el deute d'acord amb la capacitat de generar estalvi segons la liquidació del pressupost de l'exercici 2015. Les corporacions locals de Menorca són les menys endeutades d'acord amb aquests indicadors (40,5 % i 1,7 anys).

3. La disponibilitat de les corporacions és molt alta, atès que l'indicador de liquiditat immediata és del 75,1 % i, per tant, disposen d'efectiu per al pagament d'obligacions immediates. Les corporacions locals d'Eivissa presenten una liquiditat molt elevada.

4. L'efectiu i altres actius líquids equivalents de les entitats de l'àmbit subjectiu de l'informe s'incrementen, durant l'exercici 2015, en 49.847 milers d'euros. El desglossament dels fluxos de tresoreria mostra que els fluxos positius de les activitats de gestió, 262.923 milers d'euros, i de les activitats de desinversions, 59.718 milers d'euros, són suficients per cobrir el flux negatiu de les activitats de finançament, -277.682 milers d'euros, i per incrementar la liquiditat de les entitats de l'àmbit subjectiu.

5. L'aportació als fons propis del resultat de l'activitat de l'exercici 2015 és positiva amb un estalvi de 185.454 milers d'euros, cosa que suposa el 5,8 % dels fons propis abans del resultat. Les corporacions locals han estalviat 12,6 euros de cada 100 que n'han ingressat. Destaquen els ajuntaments d'Eivissa, que han estalviat el 28,5 % dels ingressos.

6. El resultat estructural, que mesura la sostenibilitat econòmica de les corporacions locals (no inclou ni ingressos ni despeses conjunturals), és positiu, 310.655 milers d'euros i, per tant, l'estalvi més petit del compte del resultat econòmic patrimonial es produeix pel resultat

conjuntural negatiu, -125.202 milers d'euros. Els consolidats de les tres agrupacions de municipis per illes han obtingut un resultat estructural positiu i un resultat conjuntural negatiu.

Liquidació del pressupost

1. Les corporacions locals de les Illes Balears han liquidat el pressupost de l'exercici 2015 amb superàvit, 175.569 milers d'euros, que representa el 12,2 % del total de les despeses pressupostàries, i així també el resultat pressupostari ajustat és positiu, 227.238 milers d'euros. D'acord amb l'índex de sostenibilitat pressupostària, han estalviat l'equivalent al 17,1 % de les obligacions reconegudes netes de l'exercici. L'estalvi brut suposa un 27,3 % dels ingressos corrents, percentatge que baixa al 17,1 % si s'hi afegeixen les obligacions derivades de l'endeutament (capítols 3 i 9 de despeses). Els consolidats de les tres agrupacions de municipis per illes liquiden el pressupost amb un superàvit.

2. El romanent de tresoreria per a despeses generals és positiu, 510.793 milers d'euros, i, d'acord amb l'indicador sobre l'excedent pressupostari acumulat, els ajuntaments disposen d'un excedent, a nivell consolidat, que suposa un 32,6 % de la despesa pressupostària de l'exercici 2015. Aquest superàvit, prioritàriament, s'ha de destinar a reduir l'endeutament net d'acord amb l'art. 32 del RD 2/2012. Els tres consolidats insulars liquiden romanents per a despeses generals positius.

3. Les corporacions locals gasten de mitjana 1.320,9 euros per habitant. La mitjana dels ajuntaments de Mallorca és significativament superior a la dels ajuntaments de Menorca i d'Eivissa. El grau de dispersió de les mitjanes de les corporacions locals és molt elevat.

4. Els ajuntaments destinen 1.025,8 euros per habitant a serveis al ciutadà (àrees de despesa 1-4) i reclamen d'aquests 1.039,1 euros per via impositiva (capítols 1-3 del pressupost d'ingressos). Així doncs, el retorn cap al ciutadà és negatiu per un import de 13,3 euros. La prioritat dels ajuntaments de les Illes Balears, amb un 61,1 % de la despesa, són els serveis públics bàsics (àrea de despesa 1), és a dir, els que són obligatoris d'acord amb l'art. 26.1 de la LRBRL.

5. Les corporacions locals paguen en 71,1 dies de mitjana als seus creditors, la qual cosa suposa de mitjana 30,7 dies abans d'haver cobrat dels deutors. Així doncs, presenten un període de maduració positiu que implica que han de finançar els pagaments. Els ajuntaments d'Eivissa paguen en 52,5 dies, 34,2 dies abans que els ajuntaments de Mallorca. Els tres consolidats insulars presenten un període de maduració positiu.

6. La Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local, té com un dels objectius racionalitzar l'estructura organitzativa de l'Administració local d'acord amb els principis d'eficiència, estabilitat i sostenibilitat financera. Per això, introdueix mesures concretes per fomentar la fusió voluntària de municipis i la implantació de fórmules de gestió compartida per prestar determinats serveis obligatoris de competència municipal. L'anàlisi dels indicadors especialment significatius, pel que fa a la racionalització dels recursos i a la sostenibilitat de les entitats locals, dona com a resultat que determinades entitats locals s'haurien de plantejar adoptar alguna de les mesures abans esmentades per millorar l'eficiència i la sostenibilitat financera.

Altres aspectes significatius

1. La pressió fiscal individual se situa, en els municipis de les Illes Balears, en els 1.039,1 euros per habitant, així el 67,0 % dels seus ingressos són de caire fiscal. Els ajuntaments d'Eivissa són els que tenen la pressió fiscal més alta, 1.101,2 euros per habitant.

2. El saldo de les obligacions pendents d'aplicar a pressuposts, comptabilitzades al compte «413. Creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost», suposa el 2,8 % del total d'obligacions reconegudes netes de l'exercici. Cal destacar que en sis ajuntaments aquest percentatge supera el 5 %. D'aquests, els ajuntaments de Montuïri i de Petra superen el 50 %. Tots dos, a més, presenten imports elevats de pagaments pendents d'aplicar al pressupost, especialment l'Ajuntament de Petra, 11.603 milers d'euros, import que suposa el 971,7 % del pressupost definitiu de l'exercici 2015.

3. El cost mitjà de personal és de 40.959,6 euros per empleat públic. El pes de la despesa de personal sobre els ingressos recurrents se situa en el 36,8 %. El consolidat d'Eivissa és on menys pes té la despesa de personal, atès que en l'exercici 2015 suposa el 23,4 % dels ingressos recurrents.

4. Per acabar l'anàlisi dels estats consolidats, s'ha elaborat un quadre amb el resultat de devuit indicadors (dotze de bàsics i sis de complementaris), que constitueixen un quadre de comandament per a les entitats locals i permeten analitzar, de manera senzilla, la seva situació econòmica financera i pressupostària. A més, s'ha calculat un indicador sintètic que integra, ponderadament, els resultats dels indicadors esmentats. Aquest indicador sintètic té per finalitat mostrar com es troba posicionada cada entitat local en comparació de la resta de l'àmbit subjectiu de l'Informe i ha de servir per detectar els aspectes sobre els quals l'entitat hauria d'actuar per millorar la situació econòmica financera i pressupostària. Les corporacions locals de les agrupacions de municipis per illes de Mallorca i Menorca presenten mitjanes de l'indicador sintètic similars, al voltant del 5,0, si bé Eivissa destaca amb una mitjana de 5,3.

5. Els ajuntaments de les Illes Balears que presenten valors més alts d'aquest indicador sintètic són els de Deià i d'Alcúdia amb un valor de 6,4. D'altra banda, els ajuntaments de les Illes Balears que presenten valors més baixos d'aquest indicador sintètic són els de Montuïri, amb un valor de 3,6, i de Llubí, amb un valor de 4,0 (vegeu l'apartat 5 de l'epígraf III. Estats comptables consolidats).

C. CONTRACTACIÓ

1. Han tramès la informació de contractes seixanta-nou corporacions locals, que representen el 93,2 % del total, i cinquanta-set entitats dependents, que representen el 63,3 % del total d'ens dependents. En resum, les entitats que han tramès les relacions de contractes representen el 76,8 % del total d'entitats de l'àmbit subjectiu.

2. Els contractes de serveis són els més tramitats pels ajuntaments i, en conjunt, representen el 37,7 % del nombre total i són, també, els més importants en termes econòmics, ja que representen el 59,4 % de l'import total de contractes formalitzats durant l'any 2015. Als ajuntaments d'Eivissa destaquen els contractes d'obres, que suposen el 57,9 % de l'import total.

3. El procediment de contractació més habitual dels ajuntaments, durant l'exercici 2015, ha estat l'obert, amb el 56,2 % del nombre total i el 86,6 % de l'import total. Destaquen per nombre de contractes formalitzats els procediments obert amb criteris múltiples i els negociats sense publicitat, que suposen el 41,2 % i el 37,1 % del total de contractes, respectivament. Els ajuntaments d'Eivissa són els que més restringeixen la concurrència, atès que fan ús, en la tramitació dels expedients de contractació, de forma majoritària del procediment negociat.

4. L'art. 112 del TRLCSP disposa la tramitació urgent dels expedients en casos de necessitat inajornable o per raons d'interès públic. Els ajuntaments han fet ús d'aquesta opció excepcional en el 17,1 % dels expedients formalitzats durant l'exercici 2015. Destaquen els ajuntaments de Menorca amb el 26,0 % dels expedients tramitats per urgència.

V. RECOMANACIONS

1. Formar el compte general immediatament després de liquidar el pressupost, aprovar-lo durant el primer semestre de l'exercici i rendir-lo en el termini legal, així com posar-lo a l'abast de la ciutadania a la seu electrònica o portal web de l'entitat, per avançar, d'aquesta manera, en el compliment de les obligacions de transparència i bon govern.

2. Elaborar uns comptes anuals consolidats de la corporació local que incloguin les entitats dependents i les altres entitats adscrites o participades per l'entitat local, a fi de mostrar de manera més acurada i completa la seva situació econòmica financera. A més, incloure en els comptes anuals de les societats mercantils una liquidació dels estats de previsió de despeses i d'ingressos, que s'integren en el pressupost general de l'entitat local de la qual depenen, amb indicació de les desviacions entre les previsions i l'activitat realitzada durant l'exercici econòmic.

3. Analitzar la necessitat de l'existència de l'Entitat Local Menor de Palmanyola, d'organismes autònoms, de societats mercantils, de consorcis adscrits i de fundacions dependents, que són, en determinats casos, inoperants o tenen un nivell d'activitat molt reduït, d'acord amb el que estableix la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local.

4. Evitar la pròrroga del pressupost i pressupostar més acuradament les previsions d'ingressos i els crèdits inicials de despeses a fi que no siguin necessàries unes modificacions de crèdit tan elevades.

5. Aplicar el principi comptable de meritació a fi que el balanç reflecteixi tots els passius i els actius i el compte del resultat econòmic patrimonial, totes les transaccions del període. Mantenir la comptabilitat actualitzada sense deixar saldos excessius als comptes de pagaments i cobraments pendents d'aplicar, especialment pel que fa als ajuntaments de Banyalbufar, Estellencs i Petra.

6. Aplicar l'excés de liquiditat que presenten al tancament de l'exercici determinades entitats locals. Per exemple, amb la reducció del termini de pagament a creditors o l'import de l'endeutament i, així, disminuir el cost financer, especialment pel que fa als ajuntaments de Escorca, Ferreries, Santa Eulària des Riu, Sant Joan de Labritja i ses Salines.

7. Incrementar el fons de maniobra i la liquiditat de l'actiu circulant mitjançant, per exemple, la reducció del termini de cobrament o el refinançament del deute de curt a llarg termini i, així, evitar problemes de solvència a curt termini, especialment pel que fa als ajuntaments de Esporles, Montuïri, Palma, Porreres, sa Pobla i Sant Joan

8. Avaluar periòdicament la sostenibilitat econòmica financera de l'entitat calculant el resultat estructural (amb l'eliminació dels ingressos i les despeses de caire conjuntural), i, en el cas que resulti negatiu, prendre les mesures adients per invertir el signe, especialment pel que fa a l'Ajuntament de Montuïri.

9. Millorar l'eficiència de l'estructura administrativa, que representa un cost elevat per a determinats ajuntaments i minva l'índex de retorn cap al ciutadà, especialment pel que fa als ajuntaments d'Esporles, Ferreries, Mancor de la Vall, Muro i Palma.

10. Comptabilitzar, al tancament de cada exercici, totes les obligacions pendents d'aplicar al pressupost i procurar que l'import d'aquestes no sigui significatiu, especialment pel que fa als ajuntaments de Montuïri, Petra i sa Pobla.
11. Millorar la gestió dels recursos humans, per exemple, amb la reducció del cost mitjà per empleat públic, especialment pel que fa als ajuntaments de Campos, Costitx, Palma, Sant Joan de Labritja i Sant Llorenç des Cardassar; amb la minoració del pes de la despesa de personal sobre els ingressos recurrents, especialment pel que fa als ajuntaments d'Alaró, Fornalutx, Lloret de Vistalegre, Llubí, Maó i Palma, i amb la millora de la ràtio d'habitants per empleat públic, especialment pel que fa als ajuntaments de Deià, es Migjorn Gran i Valldemossa.
12. Ajustar el romanent de tresoreria amb una estimació del saldo de deutors de cobrament dubtós que sigui el resultat d'un càlcul que consideri la capacitat real recaptadora de l'entitat mostrada en els exercicis anteriors i d'una revisió individualitzada dels saldos de deutors que s'estimin incobrables, especialment pel que fa als ajuntaments de Campos, Costitx, Deià, Petra, Valldemossa i Vilafranca de Bonany.
13. Analitzar la racionalització organitzativa i la possibilitat de la prestació coordinada de serveis amb municipis limítrofs, especialment pel que fa als ajuntaments d'Ariany, Búger, Escorca, Fornalutx i Montuïri (l'any 2014 també es va recomanar, entre altres, pel que fa als ajuntaments de Banyalbufar i Estellencs, no inclosos en aquest Informe). Aquestes mesures permetrien millorar l'eficiència i la sostenibilitat d'aquests ajuntaments atenent als valors dels indicadors especialment significatius respecte a la racionalització de recursos i a la seva sostenibilitat financera. Tot i això, de cara a una aplicació efectiva d'aquestes mesures s'haurien de tenir en compte altres elements com la proximitat entre municipis, la dispersió de la població, l'existència de des economies d'escala, la seva estructura de prestació de serveis, etc.
14. Fomentar la concurrència en la contractació pública i evitar, en la mesura que sigui possible, els procediments negociats, especialment pel que fa als ajuntaments de Banyalbufar, Bunyola, es Castell, Esporles, Puigpunyent, Sant Joan de Labritja i Valldemossa.
15. Limitar l'ús de la tramitació urgent dels expedients als casos que siguin realment de necessitat inajornable o per raons d'interès públic, especialment pel que fa als ajuntaments de Valldemossa i Petra.

